

Mati.

ZGODOVINSKA POVEST.

Po Bolandenu priredil K.

(Dalje.)

AJTIMAR je peljal svojo varovanko v gostilno, ali hišo za tujce, ki je bila nekako sto korakov oddaljena od samostana.

"Ali je tvoja žena doma?" vpraša gostilničarja Štefana, ki je prišel pred vrata in se Kajtimarju globoko priklonil.

"Plemeniti gospod, da, je! Ali naj jo pokličem?"

"Da!" Začudeno je gostilničar gledal tujo dekle. Kajtimar in Bronislava sta vstopila.

"Mara! Mara!" zakliče na Štefan na stopnicah, ki so vodile v vrhno nadstropje. "Pridi takoj doli!"

Takoj je prihitela po stopnicah mlada, precej rejena ženska, žena gostilničarja Štefana.

"Gospod Kajtimar! pristrčno pozdravljeni", pozdravi mladeniča in se mu globoko prikloni.

"Mati, imate v hiši kako boljšo sobo prazno za to ubogo deklico, da se more malo odpočiti in pokrepčati?"

"Gotovo, gospod, gotovo!" hitela je gostilničarka in vprla vprašajoče svoje oči na tujko: "Imamo prazno najlepšo sobo, kjer tudi vaša plemenita gospa mama prenočuje, ko pride. Prepričana sem, da se bode tudi tej mladi deklici dopadla".

"In malo prigrizka ji boste poskrbeli?"

"In seveda, in seveda! Vse bom poskrbela. Revica se mi zdi tako lačna in utrujena. Gotovo je od daleč prišla. Saj sem že navajena gospode. Mojo kuhinjo

vsak hvali. Saj veste kako je bila vaša plemenita gospa mama zadovoljna z mojo kuhinjo in postrežbo. Tudi ta deklica bode zadovoljna. Ne bojte se!"

"Dobro. Prepustim jo toraj vaši skrbi, — Bronislava, naredi se tu kakor doma. Stefan in naša mati gostilničarka sta pošena in dobra. Pokrepčaj se in odpočij. Med tem grem v samostan, da sporočim o celem slučaju našemu patru priyorju".

"Hvala ti, dobri mladenič! Kristus naj te blagoslovi za to dobroto, katero skazuješ ubogi nesrečni revi. — Toda, kaj pa, če pride med tem časom nesrečni Žid?"

"Nič se ne boj. Ti si sedaj tukaj pod samostanskim varstvom in ničesar se ti ni bati".

"Dobro! Hvala Ti!"

"Tako, z Bogom, za ta čas! Kakor hitro bom govoril s patrom priyorjem, pridem nazaj, da ti sporočam, kako in kaj misli?"

Hitrih korakov je odhitel navdušeni mladenič iz gostilne proti samostanu.

Gostilničarka je pa peljala Bronislavo po stopnicah v vrhno nadstropje in ji odkazala sobo. Tudi gostilničarja ni radovednost zdržala, da bi ne prišel za njima v nadi, da izve, kdo je ta tujka in kako sta prišla z Kajtimarjem skupaj.

Rada je Bronislava povedala dobri- ma človekoma svojo žalostno zgodbo.

"Uboga revica", je vskliknila gostilničarka ginjena in si začela brisati solze.

"Ali je mogoče, kaj takega dandanes? Kar jeza me je zgrabila in šel bi in nesrečnemu Židu vse kosti premikastil in ga nagnal od tod še predno bi imel priliko govoriti s patrom priyorjem. — Krščansko dekle ukrasti lastnim starišem in jo prodati — grozno! — Ne bojte se, plemenita mladenka, še vsakdo je našel pomoči in zavetje tu v Bistri in tudi vi ga bodete. Naš pater priyor je moder človek!"

"Tako je", pritrčila je gostilničarka. "V žalostnih časih živimo mi Slovenci. Oholi Nemci nas stiskajo od vseh strani

in nam delajo krivice. Toda, hvala Bogu, imamo še eno zavetje — našo mater katoliško cerkev. Koliko stiskanih in preganjanih je že pribežalo semkaj v Bistvo iz cele okolice, pa so našli tu zavetje!"

"Ali je rekel Jud, da pride sem?" vpraša gostilničar?

"Seveda! Rekel je, da pride takoj, ker me hoče na vsaki način dobiti nazaj v svojo pest."

"Potem pride gotovo tudi sem v gostilnico. Če vpraša po Bronislavi, mu ne smeva povedati, da je v naši hiši".

"To se samo po sebi razume! Zato, Bronislava, le dobro se odpočij. Med tem ti pa pripravim okusni obed".

Kajtimar je hitel med tem v samostan. Pri vhodu potrka na mogočna samostanska vrata. Mala vratica se odpro in dvoje svetlih oči se vprašajoče zasveti v napol temi. Brat vratar je bil to. Toda poznal je mladeniča in takoj so se odprla vrata in Kajtimar je vstopil.

"Ali bi mogel sedajle takoj govoriti s patrom priyorjem?"

"Sedaj ne, ker so patri vsi na koru, molijo brevir. Toda, ako počakaš kakih deset minut, vsaj bodo kmalu skončali. Sedi tu v čakalnico!"

Mladenič vstopi v priprosto sobo, kjer je bila čakalnica za goste.

Komaj je Kajtimar dobro zapustil gostilnico, prišel je že Žid za njim tja.

"Aha, grdun je že tukaj", zagodrnja jezno gostilničar, ki je ravno prišel iz Bronislavine sobe, kjer je čul celo njeno žalostno povest in je zagledal Žida pred hišo.

Žid vstopi v gostilnico.

"Ali smem dati svoje konje in mule v tvoj hlev?" vpraša gostilničarja.

"Zakaj ne? — In tebe lepo pozdravim — kakor zahtevajo predpisi našega samostana".

V tem so prišli za Židom že tudi nekateri njegovih hlapcev z živinčetami. Na klic gostilničarjev prišel je iz hleva

hlapec, ki jih je vzel seboj in jih odvedel na prostorno dvorišče.

“S čim naj ti postrežem? Hočeš vina? piva? mleka?”

“Ničesar! Daj mi samo čašo vode. Imam nujno opravilo v samostanu in moram takoj tja”.

“Ti? v samostan? Ali nisi ti Žid?”

“Da, sem!”

“Ali ne veš, da ne sme v samostan noben Žid in noben pogan?”

“In vendar moram govoriti s predstojnikom tega samostana in sicer takoj! Če res jaz ne smem v samostan, potem mora predstojnik tu sem k meni”.

“Oho! — Poglejte Žida, kaj si vse ne domišlja”, posmeje se mu porogljivo gostilničar, ki ni mogel več premagovati svojih čutil.

“Nič si ne domišljam. — Sicer pa kaj ti veš! — S teboj nimam ničesar govoriti. Ali si morda videl tod mimo iti Kajtimara, sina grofa Jamskega, ki se tukaj v samostanu uči?”

“Zakaj pa to vprašaš? — Kajtimara če sem videl? — Zakaj?”

“Vprašam te samo, če si ga videl iti tu mimo?”

“Povej mi najprej, zakaj to vprašaš?”

“Zato, ker mi je s silo vzel moje drago premoženje. Ukradel mi je moj dragocen biser?”

“Kaj, grof Kajtimar tat? Ti ga dolžiš tatvine? Žid, svetujem ti, da si pridnejši, kaj govoriš! Drugače bi se jaz utegnil spozabiti, da bi pozabil na dolžnosti gostoljubnosti in bi ti pokazal, kaj se pravi dolžiti tako plemenitega mladeniča tatvine? — Kajtimar — tat! To si naj človek pomisli!”

Jud je obmolknil.

Služabnik Kajtimarjev vstopi in prinese mal zavitek, katerega izroči gostilničarju.

Žid ga je spoznal, da je to jeden iz spremljevalcev Kajtimarjevih.

Gostilničar je vzel zavitek in odhitel z njim po stopnicah na vrhno nadstropje.

“Kaj si prinesel v zavitku?” vpraša Žid.

“Kaj jaz vem! Misliš, da jaz tako v vsako reč svoj nos utaknem, kakor ti?”

“Ne bodi tako surov proti človeku, ki nikdar ne vpraša zastonj in noče zastonj nobenega odgovora.” Žid sega v žep, kakor bi iskal denar. “Kje je tvoj gospod?”

“Doma sedi in plete vrv za takšnega ničvrednega trgovca s sužnji, kakoršen si ti!”

“Kako surovi so ti ljudje, mrmra Žid. “Grdi ljudje so to, ki sovražijo in zaničujejo Juda. Toda, pri Bogu naših očetov, naučiti moramo te ljudi spoštovati rod Izraelov in bati se potomcev velikega Juda.”

Gostilničar se je vrnil.

“Ako hočem govoriti s predstojnikom tega samostana, kam moram iti”, vpraša ga Žid.

“V samostan, kamor te ne bodo pustili.”

“Kako pa naj potem govorim s predstojnikom? In vendar moram z njim govoriti in sicer takoj. Tudi s Kajtimarjem, sinom grofa Jamskega, moram govoriti. Z obema skupaj. Kje je Kajtimar?”

“Tam le gre”, pravi gostilničar malomarno in pokaže skozi okno.

Kajtimar je res hitel naglih korakov iz samostana proti gostilnici.

“Aha, tam le gre! — Toda sam je? — Kje je pa moj biser?” vsklikne razburjeno Žid.

Kajtimar stopi naglo v sobo. Žid mu hiti nasproti.

“Kje je Bronislava, moj biser, moje bogastvo, moje vse! Kje je? Kam si jo peljal? Pokaži mi jo hitro!”

“Ravno sem govoril s patrom prijorjem in mu predložil cel slučaj. Takoj moraš tja. On to zahteva”.

“On —? To zahteva? — Od mene? — Ne, prostovoljno grem! Nihče me ne more siliti. Grem te tožit in zahtevat svoje pravice! Jaz hočem svojih pravic

Priporočilno pismo kraljevo mi daje pravice in branil jih bom!"

V tem pride po stopnicah Bronislava.

"Kakor si želela, plemenita deklica", nagovori jo Kajtimar, sporočil sem cel tvoj slučaj patru prijorju Janezu in ga prosil v tvojem imenu varstva in pomoči. Rekel je, da te hoče videti takoj".

(Dalje.)

"Počakaj, Bronislava", zakriči Žid in ji hoče zastaviti pot iz hiše.

"Kje je tvoja dragocena čepica? Kje imaš dragocen pajčolan čez obraz?"

"Proč!" zakriči Kajtimar in pahne Juda proč od vrat in odšla sta proti samostanu.

Jud je šel za njima.

Marija z detetom.

Blagor usmiljenim.

V. P.

Počasi in enakomerno so korakali proti pokopališču sv. Lovrenca pogrebci, noseč priprosto, iz surovih desek zbito krsto, za katero je kot edini spremljevalec šel šestleten deček, bös in zavit v razstrgane cunje. Jokalo je to bedno dete, na čigar obrazu se je poznalo pomanjkanje in glad. Bilo je že proti večeru in delavci so se ravno vračali iz tovarnen. Molče se je pridružil pogrebcem mož, delavec, zagorelega obraza in spremljal krsto na pokopališče.

Po opravljenih pogrebnih obredih je stopil k dečku, prijel ga za suho ročico in sočutno vprašal:

"Malček, koga so pokopali?"

"Mojo mamo", je odgovoril deček in si obrisal z rokavom solzne oči.

"Kje imaš pa očeta?" je vpraševal nadalje, da bi dečka zamotil, da bi ne plakal.

"Očeta? Jaz nimam očeta", je zanikal deček in nehal jokati.

"Kam pojdeš sedaj?" ga izprašuje mož dalje, ki je bil očitno ginjen nad uboštvo zapuščenega otroka.

"Ne vem", je sledil odkritosrčen dečkov odgovor.

Trenutek je pomislil tuji mož, na kar je stisnil k sebi dečka, rekoč: Če je za štiri bilo kaj jesti, se bo še za petega dobilo, če tudi me bo žena kregala, vzamem te seboj. Toda pojdiva, do mojega stanovanja je še daleč".

Ta sklep ni bil storjen brez notranjega boja, kajti pomisliti je bilo treba! Pet oseb je vendar težje preživljati, kakor pa štiri, posebno če ne bo povišana plača delavcem. Živež je pa vsaki dan dražji. Toda plemenito srce ubogega delavca je bilo vsled teh računov kmalu na jasnem. Zapujoč na božjo Previdnost in na nebeško povračilo, je lahkega srca korakal z dečkom proti domu, ne da bi kaj govorila. Že sta bila blizu stanovanja, kar se nenedoma začno delavcu ustavljati koraki. Skrbelo ga je, kaj poreče žena, ko bo pripeljal novega gosta. Bil je že na pragu hiše, kar začuje trdo govorjenje v hiši. Spoznal je po glasu lastnika hiše, ki je tirjal najemnino za pretečeni mesec. Žena, ki je bila že itak razburjena, se ni prav nič razveselila novega gosta in je stresla celo ploho očitaj na moža, ko ji je povedal, koga je pripeljal k hiši.

"No, če je pa tako, peljem pa dečka nazaj tja, kjer sem ga dobil, na pokopališče", je rekel mož in prijel zopet dečka za roko in hotel oditi skozi vrata. Toda žena, ki je bila bolj godrnjava, kakor pa huda, je stopila k njemu in mu odvzela dečka.

"Ti toraj hočeš otroka vreči v grob k njegovi materi! Moj Bog, kakšno srce pa imaš? — — Poslušaj! Ako mi obljubiš, da ne bodeš šel več v krčmo, hočem ga vzeti za svojega!"

"Obljubim ti, draga žena, kar zahtevaš. Vedel sem, da ne boš pustila otroka poginiti gladu."

Ta nenavaden prizor je globoko ganil hišnega gospodarja, ki je molče občudoval samozatajevanje in usmiljenje teh revnih ljudi, ki sami niso imeli kaj jesti, pa so vzeli še tujega otroka k sebi.

"Tudi jaz hočem nekoliko pomagati", je s solzami v očeh spregovoril, "zaostalo najemnino vam odpustim in vse stroške, ki boste imeli za dečka, bodem plačal jaz", in odšel je proti domu. Kmalu za tem je prinesla dekla velik jerbas, napol-

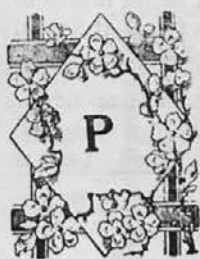
njen z jedili, pijačo in drugimi stvarmi, katere je uboga družina najnujnejše potrebovala.

Ni dvoma, da je umrla mamica na smrtni postelji izprosila pri Bogu, za svojega otroka to zavetje pri tako dobrih in usmiljenih ljudeh. Saj On zapuščenih in stiskanih sirot ne zapusti, če se ga prosi, temveč so mu take prošnje ljube in jih gotovo usliši. Poplača pa tudi usmiljenost.

Ubogi deček iz pokopališča sv. Lovrenca je sedaj ugleden trgovec in kot najboljši otrok povračuje svojim rediteljem izkazano dobroto in usmiljenje.

Poslanica ameriškim Slovencem.

OD tim naslovom so skoraj vsi slovenski listi priobčili krasen poziv našega rodoljuba in narodnega mučenca, Mihaela Vošnjaka.

Ker so naši čitatelji to Poslanico že v drugih listih čitali, je mi tukaj ne bomo priobčili in sicer radi pomanjkanja prostora.

Poslanica je gotovo pristrčen klic moža starčeka, po tolikih trudi in žrtvah za svoj narod in za svoje prepričanje in je vredna vsega uvaževanja.

K miru in edinosti nas pozivlja v teh težkih in velikih časih. Kaže nam zjedineni: nastop naših rojakov doma, ko so se vse stranke združile v eno delo, za en cilj: — osvobojenje naroda izpod nasilne nemške suznosti. Kličem: "Stojim ob grobu in ključem Vam: bodite složni, ne prepirajte se, temveč polni duha prave slovenske narodne discipline, delajte vsi za našo bodočo svobodo".

Mi se temu klicu pridružujemo s celim srcem in kličemo enako: Bratje, prenehajmo z vsem, kar bi koga žalilo, kar bi nas v tem velikem času še dalje razdruževalo! Prosimo naše verske nasprotnike naj prenehajo s svojim bojem proti našim idealom in mi jih bomo pustili pri miru. Sedimo k skupni mizi in začnimo reševati, kar se še da rešiti! Bratje, veliki čas je, morda največji v zgodovini našega naroda! Bodimo še mi veliki možje, bodimo največji možje, kolikor jih je imel naš

narod! Poslušajmo tega sivega starčeka, ki piše o sebi: "Starec sem. Avstrija mi je kontiscirala vse, kar imam, ter pravi, da sem veleizdajnik. Nimam doma, ne domače strehe . . . Ali v mojem starem srcu je mlada nada in vera, da se bode uresničil naš veliki narodni ideal, kajti čutim: Roka Gospodova je z nami!"

"Imam eno željo, da bi se vrnil v svobodno jugoslovansko domovino Slovencev, Srbov in Hrvatov in bom rekel: Sedaj odpusti v milosti slugo svojega, Gospod, ker moje oči so videle odrešenje!"

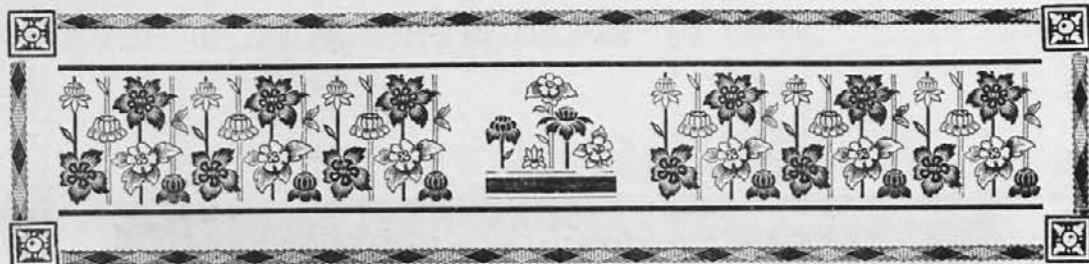
Če smo tudi sedaj ločeni po prepričanju, pustimo za sedaj vse na stran! Sedaj je treba rešiti skupno vprašanje nas vseh: rešiti narod! Kdor je za Republikansko Združenje, naj hode! Naj dela marljivo za to in naj pusti mirno delo druge strani, ki dela pri Narodnem Združenju in nasprotno! Zakaj, kakor lepo pravi starček Vošnjak: "Sveto pismo pravi: Lisice imajo jame, ptice nebeške gnezda. In jaz vam pravim, Slovenci pa nima-jo kam položiti svoje glave! Nemška pikelhavba vlada danes v lepi Sloveniji. Mi nimamo domovine, ne doma! Priboriti si jo moramo z nova!"

Mi na ta krasen poziv ponujamo mir in spravo in smo pripravljeni sestati z vsemi svojimi nasprotniki k skupni mizi za skupne narodne koristi! Edino kar zahtevamo je, da se spoštuje naše prepričanje, da se nas ne žali, da se opuste popolnoma vsaki verski napadi.

Nasprotniki, sedaj je na vas!

Jezus obudi Jajrovo hčer.

D o p i s i.

V Rock Spring, Wyo. — V Januarju so imeli igro in zabavo, ki je prinesla čestega \$800.00 v cerkveno blagajno.

Jerome, Pa. — List Ave Maria in Koledar sem sprejel. — Takoj ko sem ga dobil v roke, sem se vsedel za mizo in ga takoj začel glasno čitati. Silno se nam je vsem dopadlo in smo spoznali, kako velikega pomena je v resnici ta list za vsakega Slovenca in kako zelo je potreben. Kako bi tudi jaz močno želel, da bi se ta list razširil po vseh slovenskih hišah po celi Ameriki. Jaz bi se tudi tukaj rad potrudil, da bi ga razširil pa sva samo dva Slovenca. Jaz sem Dolenjec, on je pa Gorenjec. Pa to nič ne de, se vendar prav dobro razumeva. Vendar se bom potrudil, da ga bom pridobil za vaš lepi list. — V resnici je ta list potreben zlasti onim, kateri že več let niso slišali kake pridige od slovenskega duhovnika. Mi dva sva oba taka. Tako sem tudi jaz za celih deset let amerikanskega življenja slišal samo dve slovenski pridigi, eno v Jolietu, Ill., drugo v Johnstovnu, Pa., od Rev. Zakrajšeka. — Zato silno rad berem ta list in obljubim, da mu bom zvest ostal v prihodnje. — Morda vam je znano, da sem že bil vaš naročnik pred kakimi štirimi leti. Toda odpadel sem od njega. Podoben sem bil spomladni cvetlici, ki je v hudem mrazu vsahnila. Nisem bil dosti previden, kot so navadno mladi fantje. Premotili so me in sem opustil ta list. Toda resnici na ljubo moram priznati, da še do danes nisem tega pozabil, kar sem takrat v listu Ave Ma-

ria čital. — Večkrat v teh letih, ko nisem bil več naročnik vzbudilo se mi je hrepenenje po tem listu. Večkrat sem se spomnil nanj, in vrjemite, kar nekako težko mi je bilo po tem listu in vest mi je očitala, da ne delam prav. Doma v starem kraju sem bil zvest prijatelj in ud Marijine družbe, ali se naj dam tukaj tako hitro preslepiti? Tako hitro odtrgati od svoje Matere? Tako hitro ji nezvest postati? In to se bode gotovo zgodilo, ako ne bom čital lista Ave Maria. In tako me ni več strpelo, da bi se ne bil naročil na list in zdaj se mi zdi, kakor glas Marijin, ko ga berem. — Zato, dragi list Ave Maria, bodi mi srčno pozdravljen! Le krepko pojdi naprej. Le krepko vrši svojo lepo nalogo med nami ameriškimi Slovenci. Veliko si že dobrega storil in veliko src ti je hvaležnih, kakor naprimer sem ti tudi jaz iz srca hvaležen za to, kar si meni dobrega storil. Živio list Ave Maria!

Marko Bajuk.

Sheboygan, Wis. — Ne morem si kaj, da bi ne sporočil, da so se tudi pri nas oglasili nekateri "avstrijaki", katerim je avstrijska žandarjska sabla ljubša, kakor pa prostost, celo ljubša kot njih vera. Pri cerkveni seji so ti "žandarji" napadli našega g. župnika. Ker ne morejo drugega najti, napadli so ga, zakaj zida šolo sedaj v tako kritičnem času. Zakaj ste pa podpisovali, ko ste bili vprašani? Tisti, ki nočejo ničesar dati, dobro, naj bodo pa tihi. Hudi so na našega gospoda župnika, ker je narodnjak in se poteguje s Slovenci doma za Jugoslavijo. Ali ni to žalostno, da smo še tako zarukani, da ne vidimo, kako so nas slepili doma v Avstriji za "ljubo Avstrijo". Doma so se slovenski škofje, vsi slovenski du-

hovniki, vsi slovenski delavci, vsi slovenski kmetje, vse tri stranke, Slovenska Ljudska, Narodna in Socijalistična, vsi so se izjavili odločno za Jugoslavijo za Združenje Slovencev, Hrvatov in Srbov. Tu, v prosti deželi, ko moremo vendar prosto misliti, se pa dobe še možgani, ki morejo še misliti, kakor jim je "žandar" ukazal. Sramota za nje, da so v Ameriki. — Našemu g. župniku Rev. Černetu pa čast in ponos za njegovo delo! G. župnik, ne vstrašite se! Junaško naprejš! Kjer je pravica in resnica tam bo zmaga in to je na Vaši strani. Trnjeva je pot, vendar krepko naprejš! Mi vsi katoliški možje pa brezpogojno za njim, odločno za njim, kamor nam on kaže pot. Spoznali smo, kdo je in kako blag je, Zato za njim. Kot en mož za njim in z njim in zanj!

Opazovalec, J. V.

Cleveland, Ohio. — Naša slovenska naselbina v Clevelandu je največja naselbina v Ameriki. Marsikaj lepega se čuje tudi od nas. — Naša župnija je največja župnija v Ameriki. — Kako z veseljem čitamo, kako se po drugih slovenskih naselbinah organizirajo katoliški možje in mladeniči, žene in dekleta. To je lepo in hvalevredno. Pri nas imamo pevsko društvo, ki jako lepo napreduje in je v ponos celi župniji. — Mladeniško in dekliško društvo pa mirno spi. Ženskega društva nimamo. Imamo oltarno društvo, ki pa nima nobenega sprejema in nobene seje. Vsaka članica plača na mesec, pa je vse. Možki pa sploh nimajo katoliškega društva, kakoršnega imajo druge fare. — Kaj bomo res mi clevelandčani zadnji? — Može in žene na noge! — Na drugi strani pa krepko napredujejo društva kakor so Sv. Ane, Srca Marije, Marije Magdalene.

Častitam listu Ave Maria ob desetletnici in Vam želim obilo blagoslova božjega in obilo vspeha. Vaša stara naročnica.

H. M.

Primer, Colo. — Prejel sem od Vas opomin, da mi je potekla naročnina na list Ave Maria že januarja 1916. Tudi sem sprejel opomin oktobra meseca oktobra 1917. Pa se obakrat nisem zmenil za opomin. Vi ste mi pa vendar točno pošiljali list. Vi ne veste, kako sem vam hvaležen iz srca za to vašo veliko potrpežljivost, kajti ko bi jaz lista Ave Maria ne čital, Bog ve — kje bi že bil. Prišel sem v Ameriko 9. aprila 1914. Bil sem zelo vnet za čast božjo in Marijo. Tukaj sem pa čital različne knjige in slovenske liste ki so mi začeli mešati pojme. Toda začel sem veliko premišljevat in sem še bolj pazno čital vaš list in druge liste in hvala Bogu prišel sem do spoznanja, da se treba zvesto Mariji priporočati, pa ga Marija ne zapusti, temveč vodi srečno skozi življenje. Prepričan sem, da me je njena Materina roka vodila do sedaj v tej deželi. — Prosim, da mi odpu-

stite mojo zanikernost v preteklosti in vam pošiljam \$5.00 za list. Vam udani **A. V.**

*

Opazka urednikova: Ta slučaj naj prečitajo naši zastopniki. Morda jim bode pomagalo pri njih delovanju za naš list in narod. — Urednik.

Brooklyn, N. Y. — Dne 27. januarja je naša dična "Danica" zopet pokazala, kaj zna. Priredila je svojo drugo zabavo, ki je bila v resnici zabava, kajti vsakdo se je tako domače zabaval v lepi slovaški dvorani pri tako lepi prireditvi, da smo videli samo zadovoljne obraze, kakor malo kdaj preje. Pevske točke so kakor pevci in pevke "Danice" tako tudi "Domovine" jako lepo proizvajali in želi burno pohvalo. Obe igri sti jako lepo vspeli in so igralci prav povoljno rešili vsak svojo ulogo. Sedanji predsednik g. Ivan Murn zasluži vse priznanje za velik trud in modro ureditev te zabave. — Zanimivo je posebno, da so se tudi naše slovenske Amerikanke pridružile slovenskim pevkam, kakor tudi igralcem. Ako pomislimo, da naša slovenska ameriška mladina tukaj ni dobila nikakega poduka v slovenščini in je bila vzgojevana v ne slovenskem duhu, potem moramo prav iskreno pozdraviti nastop Miss Malči Burgar tudi v igri. — Zveselil nas je tudi mali Lojzek Češarek, ki je igral kornet-solo tako dobro, da se je videlo, da ima deček posebno zmožnost za godbo. Tudi mala Marica Burgarjeva, ki je komaj pet let stara, je nastopila, kakor kak operna pevka. — Danici naše iskrene častitke.

Za Belo nedeljo pripravlja Danica slovensko narodno igro "Pri Znamenju", katero je spisal za Danico Rev. Kazimir Zakrajšek. Igra je posneta po slovenskem narodnem življenju in bode nekaj posebnega na našem slovenskem odru.

Meseca maja bodo pa naše matere priredile svojo zabavo skupaj z našimi otroci, ki bodo proizvajali slovenski Minstrel Show, **Poročevalec.**

Canonsburg, Pa. — Tri dnevni misijon za Canonsburg, Pa. se bode začel v ponedeljek večer ob 7. uri dne 18. marca v cerkvi sv. Patrika. Zvečer vsaki večer ob 7. uri bo sv. rožni venec in potem pridiga. Zjutraj vsaki dan ob 5. uri sv. maša in kratka pridiga in druga sv. maša kakor navadno vsaki dan. Sklep bode v sredo večer. Spovedovanje v ponedeljek večer in v torek zjutraj za društvo krščanskih mater in vse žene, v torek popoldne, torek zvečer in sredo zjutraj za društvo sv. Jeronima in može. Tudi še v sredo večer bode mogoče opraviti sv. spoved in sv. obhajilo bode v četrtek zjutraj ob 5. uri.

62 St. Marks Place, New York, N. Y.

Dr. JAKOB SELIŠKAR, predsednik, G. JOŽEF DUNDA, podpredsednik,
Cleveland, Ohio. Joliet, Illinois.

Rev. K. ZAKRAJŠEK, O. F. M., tajnik, New York City.

Rojaki, ameriški Slovenci!

Znova stopa pred vas **Zveza Katoliških Slovencev** in vas vabi k naročbi za prihodnje leto 1919.

Prvo leto našega delovanja je bilo težko leto in je zahtevalo od nas velikih finančnih žrtev in veliko truda.

Tudi nismo mogli vseh knjig skončati o pravem času, kakor bi bili tako radi in kakor smo za trdno upali da bomo, da bi bili tako vsi naročniki dobili vse knjige skupaj in sicer že v jeseni.

Vzroka za to ne bomo skrivali.

Vedeli smo naprej, da vseh knjig doma v naši tiskarni nikakor ne bomo mogli v določenem času skončati, kajti naša tiskarna je bila še le v povojih in tudi nimamo še vseh potrebnih strojev, da bi bili mogli biti kos tolikemu delu. Zato smo mislili, da nam bode mogoče dati dve knjigi kaki drugi slovenski tiskarni, da nam jih izgotovi. Toda, kakor znano, je cena papirju, delavcev in drugih tiskarskih potrebščin poskočila za 100 postotkov. Tako so nam pa stroški samo za prvi dve knjigi, za Koledar in za Katekizem, nara-

stli na \$1.400. Naročnikov smo dobili pa 1500, toraj naročniki lahko sami sprevidijo, v kako zagato smo zabredli.

Da smo potem mogli še ostali dve knjigi natisniti, smo dosegli samo s tem, da smo jih doma tiskali. Ako bi bili dali te knjige tiskati zunaj, bi bili morali globoko poseči v žep, kajti nobena druga slovenska tiskarna ne more delati zastonj, ker so to trgovska podjetja, med tem ko je naša le dobrodelno podjetje. Zato nam je bilo silno žal, da smo morali načrt spremeniti in pustiti naročnike čakati na drugi dve knjigi tako dolgo. Toda, prepričani smo, da nam bodo naši dragi naročniki drage volje odpustili, ko smo jim povedali uzrok.

Vendar nas pa vse te finančne in druge težave niso ostrašile, da bi se ne lotili dela še za eno, za drugo leto. In danes stopamo pred vas, dragi nam rojaki, in vas kar najuljudneje vabimo k zopetni naročbi Zvezinih knjig, za pristop k Zvezi, oziroma k ponovitvi svojega letnega pripevka.

Za prihodnje leto smo odločili sledeči **književni dar**:

1. KOLEDAR AVE MARIA za leto 1919.

2. SLOVENSKI ODER: I. zvezek. — To bode knjižica izvirnih slovenskih iger za naše slovenske odre po Ameriki. Knjižica bode obsegala vsako leto tri večje igre in sicer, za predpustno dobo eno, za po velikinoči eno, in za jesensko dobo eno. Poleg tega bode igra za otroke za sklep šolskega leta in kolikor bode le mogoče kak šaljiv nastop za kako drugo priliko. S to knjižico mislimo zlasti odpomoči potrebi izvirnih iger za naše odre. Za prvi zvezek imamo že lepo zbirko izvirnih iger, o katerih vemo, da se bodo dopadle vsem naselbinam in da jih bodo povsodi radi igrali.

3. IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE: II. zvezek, bode knjižica povesti, kakoršen je bil prvi zvezek.

4. Brošurica, kakoršna je bila letošnja “IZ SRCA DO SRCA”.

Naročnina bode kakor letos \$1.00 in poštnina 10c.

Čas za nabiranje naročnikov določimo do 31. maja.

Sedaj se pa najprej s zaupanjem obračamo na vas, **čč. slovenski gg. župniki**, in vas prav lepo v imenu dobre stvari prosimo, pomagajte nam, da se za prihodnje leto število udov Zveze K. S. podvoji, če že ne potroji. Silno veliko lahko storite, ako se hočete samo nekoliko zavzeti za to dobro stvar. Najprej prosimo, da bi hoteli vi sami prevzeti poverjenišvo v svoji župniji in naselbini. Kjer je večja naselbina in bi imeli več poverjenikov, bi želeli, da bi bil dotični č. g. duhovnik glavni poverjenik, kakor je imela Družba Svetega Mohorja dekanijske poverjenike. — Dalje lepo prosimo, ako bi hoteli v cerkvi priporočiti to pre-

potrebno podjetje. Drage volje pošljemo vsaki župniji tudi primerno število okrožnic, katere bi se pred cerkvijo razdelile v nedeljo po vseh sv. mašah. Treba nam samo sporočiti na dopisnici.

Dalje prosimo vse naše dosedanje **sotrudnike in zastopnike**, da se tudi za prihodnje leto z navdušenjem zavzamajo za stvar in jo skušajo kolikor mogoče razširiti po naselbini. Za prihodnje leto imamo že večjo skušnjo, imamo že veliko tvarine pripravljene in prva knjiga je že v tisku, tako da upamo, da bodo naročniki dobili vse knjige naenkrat in sicer dovolj zgodaj.

Obračamo se zaupno tudi na **predsednika K. S. K. Jednote** g. Paula Schnerlerja, da nas blagovoli podrejenim društvom priporočiti, da bi se zlasti po Jednotinih društvih delovanje za Zvezo razširilo, da bi bilo vsako posamezno Jednotino društvo tudi objednem nekaka podružnica Zveze.

Lepo prosimo dalje **predsednike in tajnike** naših slovenskih društev, da bi se hoteli zavzeti za to prepotrebno stvar in jo skušali med udi razširiti, da bi najprej društvo samo kot tako pristopilo in potem še s kolikor mogoče veliko udi.

Naše delo je nesebično. Veliko žrtvujemo finančno in moralno. Stane nas veliko truda in skrbi. Vendar vse radi storimo, vse radi žrtvujemo, vsaj gre vse za naše ljudstvo in njega dobro. Ali ne zaslužimo toraj pomoči in sodelovanja vseh zavednih Slovencev in Slovenk cele Amerike? Gotovo! Zato.

Brat ob bratu, roka v roki — vsi na delo!

Pa bo velik vspeh imelo!

Bog pa nam bo dal svoj blagoslov:

In Slovenec zopet bo Njegov!

Zveza Katoliških Slovencev.

Na delo za naša možka društva.

Kdor ne spozna velikanskega pomena društvenih mož in fantov za prihodnost katoliške misli med Slovenci v Ameriki, ta ne pozna potrebe svojega časa.

Že ako gledamo samo žalostne naše verske razmere med nami ameriškimi Slovenci, ako gledamo, koliko smo zanemarili v preteklosti, kako so se nasprotniki pomnožili in ojunačili, koliko tisočev dobrih mož in mladeničev smo izgubili, že to bi moralo vsakemu slovenskemu duhovniku, vsakemu zavednemu katoliškemu Slovincu odpreti oči, da bi prišel do spoznanja: drugače moramo začeti!

Kako bi bilo toraj želeti, da bi vsaka slovenska naselbina, ali vsaj vsaka slovenska župnija v Ameriki dobila to društvo.

Ako proučavamo vzroke, zakaj je naš narod tako strašno zabredel v brezverstvo in rdečkarijo, najdemo dva glavna vzroka: nemarnost od ene strani in strastni fanatizem proti veri in cerkvi od druge strani.

Nikdar bi pa nasprotnik ne bil toliko dosegel, ko bi se bili katoliški zavedni možje pred leti združili v Zvezo, ko bi se po vseh slovenskih naselbinah ustanavljala društva, kakršna so društva Najsvetejšega Imena in društvo Krščanskih Mater.

Vendar, kar je bilo, je bilo. Zastonj vse jadikovanje! Treba pa vsaj rešiti, kar se da. In ako bode kaj rešilo slovensko ljudstvo, so ravno zopet ta društva.

Da, možje in fantje združeni po družtvih Najsv. Imena, vi ste vse upanje in vsa nada za našo boljšo prihodnost.

V postnem času smo. Marsikaka duša, se bode vrnila te dni k spovednici, kakor zgubljen sin nazaj k svojemu Bogu. Marsikako omahljivo srce, ki je že skoraj popolnoma v rokah hudičevih, se bode v zadnjem boju za stanovitnost v veri, še enkrat dvignilo in prišlo vse zbegano, vse omagano k spovednici in bode pri spovedniku iskalo pokrepčila, kakor žejni potopnik skozi Saharsko puščavo.

Čč. gg. slovenski duhovniki, imejte usmiljenje s tem ubogim srcem! Dajte mu krepila, rešite je! Rešite to ubogo stiskano dušo!

Toda kaj naj daste temu žejnemu srcu? kako ga rešite?

Vsi naši sedanji verski sovražniki so pred toliko in toliko časom še hodili k spovedi. vsaj velikonočno spoved so še opravljali. Ali

jih je pa sama ta spoved rešila? Ne!

Duhovnik, kateri je obiskoval več let po vrsti isto naselbino, da je dal rojakom priliko opraviti velikonočno dolžnost, poroča, da je v tej naselbini pred enim letom opravilo velikonočno dolžnost nekako 500 rojakov, drugo leto samo 300, tretje niti 200, dasi je naselbina od leta do leta rastla.

Tako vidimo po vseh naselbinah.

In tudi drugače biti ne more.

Koliko mlačnih in lenih katolikov zanemarja nedeljsko službo božjo skozi celo leto, ne pozna ne petka ne svetka. Za velikonoč grede k spovedi. Ali so po spovedi, kaj boljši? Ali so prišli k spovedi res zato, ker so spoznali, kako zelo so grešili, ker so se odločili, da se poboljšajo? Ne! In vendar je veliko, silno veliko: prišli so! Srce jih je prignalo, to slovensko srce, ki je hotelo ostati katoliško. Ali je toraj dosti, da spovednik samo posluša njihove grehe, jim da sveto odvezo? Ne!

Treba je nekaj več! Res vsi ti obljubijo spovedniku poboljšanje. Toda prišli bodo v vsakdanje življenje, med stare slabe prijatelje, dobili bodo v roke prejšnje slabe časopise in v nekoliko tednih in mesecih ali ne bode vspeli velikonočne spovedi izginili?

Vzemimo pa, da je v naselbini društvo mož Najsv. Imena, ali društvo Krščanskih Mater. Ako bi se pri tej priliki tako omahljivo ohlajeno srce, ki se je pa pri sv. spovedi zopet dvignilo, ki se je pri velikonočni sveti večerji zopet ogrelo, pridobilo, da bi ta človek vstopil v cerkveno društvo, ali bi to društvo ne bilo zanj nekaka vez, nekako orožje, nekaka obramba, nekaka pomoč, ki bi mu pomagala ostati stanoviten?

Da, o, ko bi vsi naši slovenski duhovniki spoznali to resnico, ko bi se vsi zavzeli za ta društva, jih povsodi ustanavljali in sedaj pri velikonočni spovedi, delovali za njih razširjenje, o, koliko bi se dobrega storilo! Kaliko omahljivcev bi se okrepilo, koliko izgubljenih bi se pridobilo!

Dajmo! začnimo vsaj letos! — Slovenske naselbine, slovenske župnije, kjer še nimate teh društev, dvignite se! Slovenski duhovniki, usmilite se nas, usmilite se nas, svojega ljudstva vsaj vi, kajti roka Gospodova nas je zadel.

Slovenski mož.

Druga nedelja v marcu bode važna nedelja za vsa društva Najsvetejšega Imena. Vršila se bodo zopet četrletna sv. obhajila in četrletne seje. Teža skupnega svetega obhajila in te seje, se bode gotovo udeležilo toliko udov, kakor nobene druge celo leto. Ali

ne bo to važna in lepa prilika, da se kaj važnega ukrene za napredek društva?

Kaj pa je važnejšega za naše razmere, kakor, da se resno začne misliti, kako bi se naša društva Najsvetejšega Imena dvignila v prava izobraževalna središča ameriških Slovenskih

naselbin za katoliške može in fante! Že smo enkrat prosili društva, da bi se razgovarjali o tem važnem predmetu. Društva Najsvetejšega Imena bodo imela privlačno silo za vse može in zlasti fante le, ako bodo ne samo pobožna društva s skupnimi svetimi obhajili in pobožnostmi, temveč ako bodo tudi nudila svojim udom razne zabave, raznih razvedril, posebno pa izobrazbe.

Ali bi ne bila marčeva seja zlasti lepa prilika za ta razgovor?

Možje, fantje, ali bi se ne začeli razgovarjati, ali bi ne začeli misliti pri vašem društvu, kako bi si dobili in uredili posebno društveno sobo, kjer bi se lahko shajali vsaj po enkrat na teden? kjer bi imeli svojo knjižnico? kjer bi bili na razpolago razni časniki in knjige? kjer bi se sešli kedaj tudi pri kaki pošteni igri ali zabavi ali na prijateljski pogovor? kjer bi si poskrbeli sem pa tja kakšen krat tudi kako poučno predavanje?

Društva, na noge!

Vsa društva mož in fantov Najsvetejšega Imena prosimo, 1) da nam takoj pošljejo imena novih odborov, katere so si izvolili, da moremo sestaviti natančen imenik za prihodnji mesec. 2) Lepo jih prosimo, da nam blagovole po vsaki seji prav na kratko sporočati, kaj je bil glavni predmet posvetovanja pri seji. To bo jako zanimivo tudi za druga društva.

Vsa društva Najsvetejšega Imena prosimo, da naj se z vso odločnostjo zavzemajo tudi za razširjanje teh naših društev po drugih sosednih naselbinah. Imate blizu vas naselbino, kjer še nimajo tega društva. Ali bi ne bilo lepo, ko bi se vi zavzeli za to naselbino in bi jo skušali zbuditi iz spanja in pridobiti vsaj kakih 10 do 12 mož, ki bi stopili skupaj in si ustanovili to društvo?

Zanimiva je zgodovina ustanovitve našega društva tukaj na Greenpointu! Nekega dne pride k župniku Irec in ga prosi, da bi smel z njim govoriti o važni zadevi. Župnik mu seveda rad dovoli, da vstopi. In kakšna je bila ta njegova važna zadeva? "Father, pravi, ali bi ne hoteli pomagati, da bi se tudi med vašimi možmi ustanovilo možko društvo Najsvetejšega Imena? Mi irski možje radi pridemo k prvi seji in bomo skušali navdušiti vaše može za to idejo!" In tako smo res naredili.

Vzemimo slovenske velike naselbine, kakor je na primer Cleveland in okolica! Kako lepo bi se dalo delovati, ako bi se v vsaki teh naselbini ustanovilo tako društvo, in bi vsa ta društva potem skupaj delovala. Vsakega četrtega bi naredili lahko skupaj eno sejo in sicer vsakokrat v drugi cerkvi.

Eno navdušeno društvo, da en navdušen mož, silno veliko lahko stori, ako se hoče nekoliko potruditi in nekoliko žrtvovati.

Možje, na noge!

Sheboygan, Wis. — Dne 13. januarja je bilo zopet silno slabo vreme in hud vihar in snežilo je, ko smo imeli udje društva Najsvetejšega imena mož skupno sv. obhajilo. In vendar v kljub temu vremenu se nas je udeležilo lepo število te pobožnosti. Po sveti maši je bil slovesen sprejem novih članov. Takoj nato se je vršila društvena seja. Na tej seji smo sklenili, da ima društvo Najsvetejšega Imena prihodnjo spoved in sveto obhajilo za velikonočne praznike skupno z društvom sv. Cirila in Metoda, števil. 144 K. S. K, J. To se je pa sklenilo za to, ker je večina nas udov tudi članov tega društva. Čas te svete spovedi še ni določil, temveč se je prepustilo č. g. župniku, da to odloči in oznani v cerkvi. Po sveti maši takoj bode zopet sprejem novih udov. Možje in fantje, kateri še niste udje tega društva, pristopite! Lepa prilika bode pristopiti k temu društvu pri tem skupnem velikonočnem svetem obhajilu. — Želim vsem udom najboljše in jih pozdravljam v Najsvetejšem Imenu John Udovič, tajnik D. N. I.

Umrli je v Brooklynu 16 leten deček Alojzij Rozman, ki je bil ljubljenec cele naselbine. Od kar se je začela slovenska služba božja v Brooklynu, je bil naš rajni Lojzek njen najmarljivejši obiskovalec. Ni bilo nedelje, da bi njega ne bilo v cerkvi, ni bilo sploh slovenske službe božje, da bi jo bil zamudil. Bil je strežnik in nekak cerkvenik. Vsako nedeljo pred veliko sveto mašo je molil glasno sveti rožni venec. Bil je tudi član "Danice" in član

† Alojzij Rozman.

društva najsvetejšega Imena, ki mu je izjemoma dovolilo, da je spadal v to društvo, dasi še tako mlad. — V nedeljo 10. februarja je še vso svojo službo lepo opravil, tudi rožni venec je še molil v cerkvi, kakor vsako drugo nedeljo. Kdo bi si bil mislil, da je bila to njegova zadnja nedeljska služba božja. V sredo večer je naenkrat zbolel in v so-

boto ponoči je bil že v večnosti. Eno oko v cerkvi ni bilo suho, ko je g. župnik oznanil, da našega Lojzeta več ni. Ker je imel nalezljivo bolezen, ni smelo ležati njegovo mrtvo telo doma. Pokopan je bil iz bolnišnice. Niti mati ga ni več videla. Bil je mrzel zimski dan, ko je bil pokopan na pokopališču Sv. Janeza. Vendar se je društvo Najsv. Imena zbralo skoraj polnoštevilno na daljnem pokopališču, kakor tudi "Danica", da mu skaže zadnjo čast. "Danica" je položila lep venec na njegov grob in mu zapela pesem žalostinko v slovo pri odprtem grobu. — Mladi Lojzek je bil zgled dobrega in pobožnega dečka. Bil je silno blagega značaja, tako da ga je moral rad imeti, kdor ga je poznal. Naj v miru počiva. Njegovim dobrim starišem pa naše iskreno sožalje!

Kansas City, Kans. — Kdor hoče živeti in srečo imeti, naj dela veselo, pa moli naj vmes! pravi lepo pesnik.

Tudi mi Slovenci v Kansas City se držimo tega lepega načela. — Nedavno je, kar smo si ustanovili društvo Najsv. Imena, katero lepo napreduje. Imamo duhovnega pastirja, ki je pravi naš oče, ki nas tako lepo spodbuja k lepemu čednostnemu življenju, to je naš voditelj, častiti naš Father Perše. — Krepko napreduje naše možko društvo in upamo, da nas bodo posnemali vsi Slovenci. Dne 10. marca bomo imeli zopet skupno sv. obhajilo in do tedaj upamo imeti že tudi regalije. Sporočite mi, g. urednik, njih ceno. — Bratsko pozdravljam vse zavedne katoliške Slovence širom Amerike.

Bog blagoslovi društva Najsvetejšega Imena.
John Bižal, maršal dr. N. I.

Rdeče koprive.

ŠEST RESNIC RDEČKARJEV.

1. Da ni Boga, da človek nima duše, da ni večnosti, da je človek samo najpopolnejša žival, da je na svetu samo za to, da uživa takozvane "dobrote" tega sveta in potem pogine brez sledu za seboj, kakor vsaka druga žival. (Bebel, Heine, Appeal to reason.)

2. Sedma božja zapoved "ne kradi" je največja nesmisel na svetu. (Karol Marks, Henry George La Salle.) Osebna lastnina je tatvina. Vse je naše, nič ni moje ali tvoje. Vse, kar donša kako korist, je last države. Nič ne na pr. ne more imeti krave, ker daje mleko, ker je mleko koristno in potrebno za vse. Nič ne more imeti šivalnega stroja, ker stroj šiva. i. t. d. Vse je državno in država mora skrbeti za vse.

3. Družinsko življenje je največja nemoralnost, je ostudno, grdo življenje. Bebel piše v svoji knjigi "The Woman", da je žena ne last enega moža, ampak splošna last. Zato more biti podlaga skupnega življenja med možem in ženo ne kak zakrament, ne kaka dosmrtna ljubezen, temveč — prosta ljubezen. Katera dva se "ljubita", se lahko uživata in sicer samo toliko časa, dokler hočeta, dokler ta "ljubezen" traja.

4. Stariši nimaio pravice do otrok, najmanj še do njih vzgoje. Državna last so in država jih mora vzgojevati. Ljubezen do matere, do očeta, ali materina, očetova do otroka je humbug.

5. Vera je privatna stvar vsakega posameznika, vendar vse sme človek verovati, samo

krščanskih naukov ne, najmanj pa katoliške cerkve.

6. Vkljub temu, da je vera privatna stvar vsakega posameznika, smatra socijalizem vendar vero v Boga, v nadnaravno življenje kot največjo zapreko človeškega napredka. "Mi smo napovedali boj Bogu, ker je on največje hudo na svetu" (Schall, 1871.) "Naša dolžnost je, da uničujemo z vsemi močmi vero v Boga. Zato ni vreden imena socijalist, kdor ni popoln brezverec in sovražnik vsake vere!!" (Liebknecht 1875.)

To je pglavitnih 6 resnic, na katerih sloni ves nauk socijalizma. Teh 6 resnic mora verovati in na te resnice mora prisegati, kdor hoče biti socijalist.

Slovenski delavec, premisli jih in potom povej, ali ti res vse te zmote veruješ, na nje prisegaš? ako trdiš o sebi, da si socijalist, toraj s tem priznavaš — da jih veruješ. Ako jih pa veruješ, kako moreš imenovati potem sebe socijalista?

"Kondež" vprašuje: Ali smatrate vi ženo, ki stori večno obljubo čistosti za boljše žensko v moralnem in duševnem oziru, kot pa ženska, ki je žena in mati in ki posveti svoje življenje svojemu možu in družini?

Odgovor je lahek: da! Na vsaki način in sicer pa vseh naukih katoliške vere, socijalizma in razuma.

Ker vam je katoliška vera "humbug", ne omenjamo tukaj njenih naukov. Vprašajmo pa razum.

Konda, vi bi imeli dve hčeri, 18 in 21 letno. Obe sta mladi, zdravi, veseli in živahni. Obe ste vi dali izobraziti v višjih šolah. Neka dne pride k vam 18 letna hči in pravi: "Papa, jaz grem k usmiljenim sestram v St. Mary's Hospital". Vi ste sovražnik vere in smrtno sovražite zlasti mračnaške nune. Kaj bi vam mogla 18 letna ljubljena hči, če gre povedati kakor to, da gre v samostan. Vi ste hudi, ji branite, storite vse, da bi jo odvrnili od tega koraka. Naščuvate svoje prijatelje, morda celo atata Kristana in vsi, vsi tišče vanjo in jo pregovarjajo, naj tega nikar ne stori. Toda vse je zastoj! Srce jo žene tja. Bila je velikrat v bolnišnici; videla tam sestre. Vzljubila jih je, ker je videla žrtve, katere prinašajo za bližnjega. Zdi se ji nekaj tako vzvišenega služiti človeštvu, mesto služiti sebi. Čula je tudi od vas večkrat, da je skupnost več kot posameznik, da je toraj večja služba služiti skupnosti, kakor sebi, kakor posamezniku. Ker še ni stara 21 let in ji vi nikakor ne dovolite, mora čakati do izpolnjenega 21. leta, ker je sestre do tedaj ne smejo vzeti. Težek je boj ta tri leta. Marsikako grenko uro ima v vaši hiši. Vendar vstraja. Po 21. letu res odide. In recimo, da je sedaj v bolnišnici usmiljena sestra. Vse, na kar je žensko srce ponosno: lepota obraza, lepi lasje, lepa obleka — vse, vse je dala proč. V čudni, neokusni redovniški obleki je. Po ulicah gre s povešenimi očmi. Vstaja ob 4. uri, prekleči potem celi dve uri v molitvi, potem pa jo vidijo celi dan okrog bolniških po-

stelj, kjer jim daje zdravila, postilja postelje, jih snaži. Nikdar nima centa. Nikdar ne more iti nikamor brez dovoljenja. Nikdar ne dobi nikakega priznanja. Vi, kot rdečkar, jo radi njenega stanu zaničujete, jo imenujete hinavko, jo obrekujete in jo sumničite grdega življenja. Vendar revica molči, trpi, dela in se žrtvuje dalje deset, dvajset ali še več let. Večkrat jo je mikal svet! Večkrat so jo vabile strasti — toda vse je zatrla s postom, z molitvijo, vse je žrtvovala, da more služiti Bogu in bližnjemu, brezplačno, brez priznanja, brez sebičnosti.

Druga vaša 21-letna hči se je pa zagledala v lepega mladeniča. Nihče ji ni branil ga vzeti. Vzela sta se in živita skupaj. Imata družino. Pustila je vas in vašo ženo, ker je morala iti za možem. Srečno živita v krogu svoje družinice. On dela in služi, ona gospodinja. Uživata življenje in vse "sladkosti", katere pač more dati življenje.

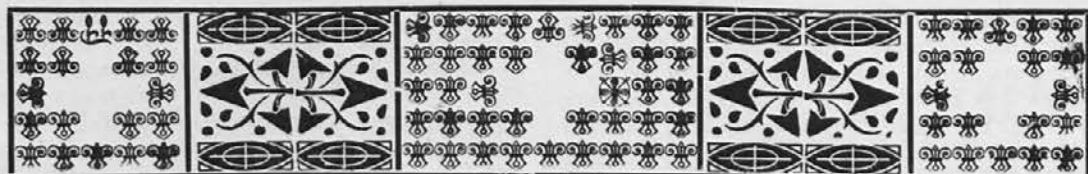
Sedaj pa, Konda, obeh ste oče. Obe ste enako ljubili. Obe sti vas zapustili. Obe sti vsaka v svojem poklicu: ena je vse žrtvovala, in se posvetila samo skrbi in ljubezni do bližnjega, druga ni nič žrtvovala, ima vse življenje, in se žrtvuje samo za se in svojo družino.

Na to pomislite, in dajte si odgovor! In mislim, ni treba vprašati kakega "slovenskega duhovna", da vam odgovori na stavljeno vaše vprašanje, temveč — če imate le še košček zdravih možganov, — pa si boste sami lahko odgovorili; ako vam je res za resnico.

Strašno rak-rano na telesu sedanjega človeštva je odkrila komisija v New Yorku, ki je imela nalogo proučiti razširjenje rabe opojnih strupov, kakor so morfine, cocaïne, heroine in dr. Nad 500.000 sužnjev teh "drug" je že samo v New York državi. Žrtve, ki so se izjavile pred komisijo so izpovedale strašne reči. Tako je bila kot priča žena milijonarja, ki je izjavila, da je cela družina udana tej pijanosti. Nad \$100.000 so v enem letu potrošili za te strupe. Veliko teh žrtev so za-

peljali v to strast zdravniki, ki so dajali v boleznih morfine za lajšanje bolečin. Bolnik se pa te.a tako navadi, da tudi ko ozdravi, mora še imeti strup. Neki bogataš bi se bil rad odvadil te strasti. Šel je v Evropo, potoval po Evropi; šel je v gore, v Alpe, češ, "tam po cele tedne ne bom imel strupov, toraj se bom moral odvaditi". Toda vse je bilo zastoj. Prišel je v kako mesto, strast ga je gnala, da je šel v prvo lekarno in si kupil strupov in — bil je tam kot preje.

Dvoje priznanj.

Canonsburg, Pa. — Na naši društveni seji smo nabrali v podporo lista Ave Maria med člani malo svotico, katero vam tu pošiljam. Darovali so: Mihael Smrtnik \$1.00, Anton Bevc st. \$1.00, John Pelham \$1.00, Frank Verhovec 50c., Anton Bevc ml. 50c., Jakob Černetič 25c., John Jakše 25c., Anton Tomšič 25c., Frank Krulc 25c., John Zigon 25c., Peter Kokiš 25c., Frank Kock 25c., Frank Vende 25c., Frank Kirn 25c., John Gorjup 25c., Anton Krašna 25c., Frank Kic 50c., Frank Berus 20c., John Recelj 10c.

John Pelhan.

*

Cenjeni društveniki: Bog vam stokrat plačaj ta lepi darček! — Silno nas veseli vaš duh in vaša zavednost! Da, ko bi bila vsa naša katoliška društva tako zavedna in tako navdušena za svoje prepričanje! Kaj bi se dalo vse doseči za povzdigo ameriških Slovencev. Mislimo, da je to vaše društvo prvo, ki je pokazalo tako odločno in možato svojo zavednost. — Katoliška društva, posnemajte društvo Sv. Jeronima v Canonsburgu! Zavedajte se svojih dolžnosti do katoliškega tiska! — Še enkrat, bratje, iskrena vam hvala in Bog plačaj! — Društvo sv. Jeronima naj živi! — Urednik.

New York City. — Prijateljem lista Ave Maria pridružimo se tudi družbenice newyorške Marijine družbe ter vam, č. g. urednik, ob deset-letnici iskreno častitamo na tako krasnem vspehu. Ne samo, list postaja vedno krasnejši. Koliko ste da narašča število naročnikov, temveč tudi

ravno s tem listom dobrega storili za svoje rojake tu v Ameriki, ve edino le Bog. Znano nam je, da ste imeli mnogo vsakovrstnih težav in zaprek od začetka in ves čas, kar list izhaja, a v zaupanju na pomoč One, kateri je ta list posvečen, ste premagali vse in ste šli naprej po začrtani poti.

Zato vam me želimo še mnogo vspehov! Marija naj vas podpira še zanaprej ter blagoslavlja to plemenito delo. Listu pa želimo, da bi našel še mnogo zapeljanih rojakov, ter jih s svojimi krasnimi nauki privedel zopet nazaj na pot poštenega in krščanskega življenja. Želimo tudi, da bi prav mnogoštevilen obhajal svojo petindvajsetletnico. Zahvalimo se vam, ker te vselej priobčili v listu skromne dopise naše Marijine družbe, ter se priporočamo še zanaprej.

Sprejmite ta mali dar v podporo lista.

Bog vas živi!

Družbenice
Slov. Marijine družbe
v New Yorku.

O p o m b a : Cenjene družbenice. Sprejmite iskreno in srčno zahvalo za velikodušen dar \$10.00, katerega ste blagovolile poslati. Bog vam stotero plačaj. — Iskreno se vam pa tudi zahvaljujemo za te krasne priznalne besede, ki nas bodo gotovo navdušile, da bomo krepko šli po začrtani si poti, tako kakor smo šli do sedaj: nevstrašeno in odločno! Bog vas živi, cenjene društvenice in Bog vam plačaj! — Urednik.

Vaše dobro in naše dobro
je, če pravočasno ponovite svojo naročnino na

"AVE MARIA"

katoliški list, ki stane 2 dolarja na leto.

V VAŠE DOBRO

je, ker bodete imeli zavest, da ste zopet za eno leto storili svojo dolžnost in zato bodete redno dobivali list vsakih štirinajst dni.

V NAŠE DOBRO

je, da zamoremo iz tega redno plačevati ogromne stroške za izdajanje lista, osobito pa, da zamoremo neustrašeno braniti najdražje svetinje slovenskega naroda proti pogubnemu in razdiralnemu delu protiverskega časopisja.

KAJ VAM NUDI LIST AVE MARIA?

Pretečenih deset let smo pokazali, da nam ni za kak biznes, temveč smo nesebično in z velikimi žrtvami se potrudili, da smo podali našim čitateljem zdrave hrane v obliki dobrega berila. Da smo na pravem potu, je dokaz to, da se je število, naših naročnikov očitno pomnožilo. Tudi zanaprej ostane list Ave Maria svoji nalogi zvest in bo neustrašeno šel po začrtani poti naprej in bo pravi

DRUŽINSKI LIST,

katerega ne sme pogrešati nobena zavedna katoliška hiša. Namen lista je, da dvigne krščansko življenje in vezi, katere vežejo krščanske družine, utrdi in okrepi s svojimi podučnimi in pripovednimi spisi.

TEKOČI LETNIK

obeta veliko zanimivosti, osobito povest "Mati" je ena najlepših povesti iz stare slovenske zgodovine. Prinašal bode list Ave Maria tudi vsaka dva tedna po eno krajšo povest, vsakokrat več podučnih člankov, branil bo pred napadi verskih sovražnikov brezobzirno ugled svete Cerkve in katoliško misel. Dopisi iz slovenskih naselbin so nekaka kronika življenja in napredka ameriških Slovencev.

PRIOLOGA "SLOVENSKA ŽENA"

je posvečena izključno slovenskemu ženstvu, čigar čast in vzvišenost tako ostudno tepta v

blato socialistično časopisje in ga skuša ponižati v živalske strasti svobodne ljubezni. Kot pravi "gentleman" bo branil list Ave Maria čast slovenskih žena in deklet.

DOBRODELNI NAMEN

lista "Ave Maria" je vsakomur znan. Ne gre se za dobiček, temveč, kar se dobi od naroda, se porabi zopet za narod. Morebiten preostanek se bo porabil za vzgojo slovenskih dijakov, ki se vzgajajo v naših frančiškanskih kolegijih za misijonarje.

Naročniki so deležni tudi velikih duhovnih milosti, ker se bero svete maše za nje vsako nedeljo in vsaki prvi petek v mesecu.

DA DOSEŽEMO VEČJE ŠTEVILO

naročnikov razpisujemo sledeče nagrade:

1. Vsak, kdor ponovi naročnino za celo leto, dobi krasno umetno izdelano podobo s srebrnim okvirjem.
2. Vsak, kdor se sam na novo naroči, ali kdor pošlje enega novega naročnika, dobi krasno umetno izdelano podobo s srebrnim okvirjem.
3. Kdor nam pošlje dva nova naročnika, dobi lep "Slovensko-amerikanski molitvenik" v platno vezan z rdečo obrezo.
4. Kdor nam pošlje tri nove naročnike, dobi ravno isti molitvenik v usnje vezan z zlato obrezo.
5. Kdor nam pošlje pet novih naročnikov, dobi molitvenik najfinejše vezave in zraven krasno umetno izdelano podobo s srebrnim okvirjem.
6. Kdor pridobi to novih naročnikov, dobi krasen kip 16 inčev visok Srca Jezusovega ali Marije, sv. Jožefa, sv. Antona itd., katerega iz med teh si kdo izvoli.

Te nagrade pa ne veljajo za zastopnike, razun če sami tako žele.

NA DELO TORAJ.

Vsak dobromisleč katoliški Slovenec naj bo apostol za razširjanje dobrega berila v Ameriki.

Nabiralna pola. „AVE MARIA“

62 ST. MARK'S PL.

NEW YORK, N. Y.

Tukaj Vam pošljem..... starih in..... novih naročnikov in znesek \$.....
Pošljite mi zato nagrado za.....naročnikov, kakor je bilo razpisano v 5. šte-
vilki Vašega lista.

Ime

Naslov

.....

.....

Ime

Naslov

.....

.....

Ime

Naslov

.....

.....

Ime

Naslov

.....

.....

Ime

Naslov

.....

.....

Ime

Naslov

.....

.....

Ime

Naslov

.....

.....

Ime

Naslov

.....

.....

Ime

Naslov

.....

.....

Ime

Naslov

.....

.....

SEDAJ JE ČAS, DA SE NA-
ROČIŠ NA KNJIGE; KATE-
RE IZDA LETOS

KDO HOČE POMAGATI
PRIDOBITI KAR NAJVEČ
NAROČNIKOV ZA KNJIGE

ZVEZA

Katoliških Slovencev

v Ameriki,

VSAK ČITATELJ VE, DA SO
TE KNJIGE VSEGA PRIPO-
ROČILA VREDNE

KATERE IZIDEJO LETOS
SIGURNO ŽE MESECA SEP-
TEMBRA OZIROMA V ZA-
ČETKU OKTOBRA.

Večje ko bo število udov,

večje in bogatejše bodo knjige.

ALI HOČEŠ DOBRO NALOŽITI malo svo-
to \$1.00, potem ni boljšega, da ga naložiš,
kar najbolj na visoke obresti, ter naročiš
knjige Zveze K. S., ki ti za to malo svoto
nudijo vse, kar zamore plemenito človeško
srce razveseliti, podučiti in povzdigniti.

ŠTIRI MUHE Z ENIM MAHLJAJEM
ZADENEŠ, kajti za \$1.00 dobiš štiri krasne
knjige, od katerih bo že 1) sam KOLEDAR
vreden te svote. Od začetka do konca bo
zelo zanimiv, ker bo vseboval več izbranih in
mikajočih povesti, humoresk, znanstvenih
in podučnih razprav, smešnic, pesmi, dalje
poročila iz vojne in svetovna vprašanja. Ko-
ledar bo krasilo nebroj krasnih slik, tudi ne
bo manjkalo ugank in rebusov, za katere
bodo razpisane nagrade.

2) IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE, knjiga
ki bo obsegala dve daljši in več krajših po-
vesti. Najbolj zanimiv bo roman iz ame-

rikanskega življenja, katerega bo vsak z
zanimanjem čital.

3) ZBIRKA GLEDALIŠKIH IGER. Tu
bode več izbranih izvirnih igrokazov, ki so
primerne za naše odre. Zadnji čas je veliko
povpraševanje za dobre igre, zato si je Zveza
nadela nalogo, da na ta način odpomore na-
sim društvom in klubom.

4) OD SRCA DO SRCA, brošura podučne in
znanstvene vsebine, ki naj bi bila kažipot
do boljše bodočnosti slovenskega naroda v
Ameriki.

Stari udje in prijatelji, ostanite zvesti in
pridobivajte novih udov!

Vsem sotrudnikom se prisrčno zahvalju-
jemo za dosednji njih trud in jih prosimo,
da z dosedanjo gorečnostjo in vnemo gredo
tudi zanaprej na delo in pridobe, kar največ
udov za

ZVEZO KATOLIŠKIH SLOVENCEV,

62 ST. MARK'S PLACE;

NEW YORK CITY.

Zelo važna vprašanja

ALI SI TI ČITATELJ LISTA "AVE MARIA"?

Da! Toraj ostani mu tudi v nadalje zvest. Ta list ti je dosedaj povzročil marsikatero veselo uro, bodisi na resen ali šaljiv način. Dal ti je tudi vsakokrat moder nasvet in v veliko čast si bo štel list "Ave Maria", da bude od tebe in tvojih dragih dvakrat na mesec pristrčno v tvoji hiši pozdravljen.

ALI SI ŽE PONOVIŁ NAROČNINO ZA LIST AVE MARIA?

Da! Čast, komur čast! Potemtakem si marljiv in zvest čitateľ lista, ki skozi celo leto vsako številko redno prejema.

KAJ PA ČE NISI PONOVIŁ NAROČNINE?

Tedaj se takoj vsedi in napiši ček, ali pojdi na pošto in pošljí upravništvu "Ave Maria" malenkostno naročnino v znesku \$2.00.

MORDA IMAŠ LIST "AVE MARIA" PRVIČ V ROKI?

Da! — Toraj ne kaže družega, kakor, da ga od začetka do konca pazljivo prebereš. Če se ti dopade, nikar ne odlašaj do jutri, da pošleš naročnino, kajti lahko na to pozabiš, škoda bi bilo za tebe in za list.

LJUBIŠ DOBRO IN POŠTENO BERILO?

Da! — Potem bodi zvest naročnik "Ave Maria" in če nisi, naroči se nanj takoj! Kar ta list piše, je plemenito in njegove povesti, so poštene, brez strupa, vendar zanimive in mikajoče.

HOČEŠ IZVEDETI, KAKO SE REŠUJE CERKVENO IN SVETOVNO VPRAŠANJE?

Da! — Vsakih štirinajst dni bo prinašal list Ave Maria tudi vsa sedanja svetovna vprašanja. V kratkem se bo pričelo razpravljanje o svetovnem miru. Ave Maria bude preskrbel, da bodeš o vsem tem tudi dobro poučen.

ZNANO NAM JE, DA SE RAD SMEJEŠ --

in zakaj bi se tudi ne? List Ave Maria v svojih "Rdečih koprivah" skrbi tudi za pošten humor, ki zdravju nič ne škoduje.

TVOJ NAMEN JE, DOBRO STVAR PODPIRATI?

Da! — Tu ni vprašanja! Toraj ravno tukaj imaš priliko! List "Ave Maria" ni nobeno trgovsko podjetje, temveč, kar dobi od naroda, porabi zopet za narod. Morebiten preostanek pa se porabi za izšolanje slovenskih misijonarjev v Ameriki.

ALI TI JE MOGOČE PRIDOBITI KAKEGA NOVEGA NAROČNIKA?

Nič lažjega, kakor to! Toraj priporočaj v naročbo naš list Ave Maria. Prepričaj ga o resnici, katero zastopa naš list — potem ti bo lahko ga pridobiti. Če želi tvoj prijatelj list na ogled, drage volje mu pošljemo nekaj številčk in to brezplačno.

ZAMOREŠ LI SI ODTRGATI NA TEDEN ŠTIRI CENTE?

To ni ravno veliko. Toraj 4 cente na teden, je na leto \$2,08. Za to svoto dobiš skozi celo leto list Ave Maria. Osem centov še ti ostane za poštné stroške.

ALI SI ČITAL VSA TA VPRAŠANJA?

Da! — Kaj ne, da ti bo lahko se odločiti, ali se naročiš na list "Ave Maria" ali ne. Ako si naročnik, ostani mu tudi zvest. Ako nisi, tedaj se naroči takoj! S tem si bodeš zagotovil dobrega prijatelja, ki bo redno obiskoval tvojo hišo, in to v tvojo korist. Ime! boš v svoji hiši dovolj zabavnega in koristnega čtiva, katerega boš čital ti in tvoja družina s pridom in veseljem.

Naslovi naročnino na:

AVE MARIA,

62 ST. MARK'S PLACE;

NEW YORK CITY.